

פנאי וזקנה בסביבת תקשורת משתנה

מס' הקורס: 183-1-0038

שם המרצה: פרופ' גלית נמרוד

דוא"ל: gnimrod@bgu.ac.il

שנה: תש"פ 2019/2020, סמסטר א'

סוג הקורס: קורס בחירה לתלמידי תואר ראשון

המפגשים: ימי ג', 9-12

שעות קבלה של המרצה: יום ג', 8-9, בניין 72, חדר 586 א' (בתיאום מראש בלבד)

תיאור הקורס ומטרותיו:

אחד האתגרים המרכזיים העומדים בפני האדם המבוגר הוא כיצד להשתמש בזמן הפנוי הרב העומד לרשותו. מטרת הקורס היא להקנות ידע ומודעות בכל הנוגע למאפייני הפנאי בגיל המבוגר ולדפוסי השימוש במדיה מסורתיים וחדשים כפעילות פנאי בזקנה. במהלך הקורס ייסקרו תיאוריות וממצאים עדכניים לגבי פנאי וצריכת תקשורת בקרב הקהל המבוגר, תוך התייחסות לשינויים בדפוסי ההתנהגות ולקשר שלהם להיבטים פיזיים, קוגניטיביים, חברתיים ורגשיים של הזקנה.

דרישות הקורס:

1. **נוכחות** - הנוכחות במפגשים הכיתתיים היא חובה. סטודנט שיחסיר יותר מ 3 מפגשים במהלך הסמסטר לא יוכל להשלים את הקורס ויקבל ציון 800 (לא השלים).
2. **השתתפות** - הצלחת הקורס תלויה במידה רבה ברמת הדיונים בכיתה. השתתפות כוללת קריאה משבוע לשבוע, תרומה לדיונים תוך התבססות על חומר הקריאה, והתייחסות ראוייה לעבודתם של סטודנטים אחרים.

אזהרה בדבר איסור העתקות

המחלקה לתקשורת מקפידה על יושרה אקדמית, שמשמעותה פעילות אקדמית ויצירתית ללא הונאה ורמיה. מה אסור?

- כל רמאות, לרבות העתקה ממקורות אחרים ללא מתן מזכה (קרדיט) ראוי וציון המקור.
- העתקה והדבקה של טקסטים שנכתבו על ידי אחרים.
- שימוש באותה מטלה עבור יותר ממחלקה אחת או קורס אחד.
- מסירת עבודה שנכתבה על ידי מישהו אחר.
- מתן אפשרות לאחרים להעתיק את עבודתך.

העונש יכול להסתיים בציון נכשל בקורס, העמדה לבית-דין משמעתי ואף בהשעיה או הרחקה מהאוניברסיטה. בכל ספק – יש להתייעץ עם המרצה.

כל עבודה בהיקף 5 עמ' ומעלה תלווה **בהצהרת מקוריות חתומה**. עבודה ללא הצהרה תוחזר בלא להיבדק

3. **הצגת מאמר** – כל סטודנט יקרא ויציג בפני הכיתה מאמר העוסק בשימוש בפנאי, תקשורת ו/או טכנולוגיה בזקנה.

4. **עבודה מסכמת** – הגשה והצגה בכיתה.

הרכב הציון:

הצגת מאמר	20%
עבודה מסכמת	80%

נושאי המפגשים ולוח זמנים משוער*:

שבוע	תאריך	נושא המפגש
1	29.10	זקנה והזדקנות
2	5.11	מאפייני הפנאי בזקנה
3	12.11	מוטיבציות, תגמולים ומגבלות
4	19.11	---
5	26.11	תרומת הפנאי לשלומות
6	3.12	המשכיות ושינוי
7	10.12	מעברי חיים בזקנה
8	17.12	הזדקנות בעולם דיגיטלי
9	24.12	פערים דיגיטליים וגירונטכנולוגיה
10	31.12	שימושים במדיה חדשים בקרב מבוגרים
11	7.1	שלומות בסביבת תקשורת משתנה
12	14.1	הצגת עבודות
13	21.1	הצגת עבודות

* לוח הזמנים ונושאי המפגשים עשוי להשתנות במהלך הסמסטר

חומר קריאה:

(פריטים המסומנים ב * זמינים באתר הקורס)

זקנה והזדקנות:

חובה -

Hooyman, N., & Kiyak, H. A. (2011). *Social gerontology: A multidisciplinary perspective*. – **Chapter 1**. Allyn & Bacon press.

רשות -

Hooyman, N., & Kiyak, H. A. (2011). *Social gerontology: A multidisciplinary perspective*. – **Chapter 8**. Allyn & Bacon press.

מאפייני הפנאי בזקנה:

חובה -

Gibson, H. J. & Singleton, J. (2012). *Leisure and aging: Theory and practice*. – **Chapters 1 + 5**. Champaign, IL: Human Kinetics.

רשות -

McGuire, F., Boyd, R. & Tedrick, T. (2009). *Leisure and aging: Ulyssean living in later life*. – **Chapter 8**. Champaign, IL: Sagamore.

מוטיבציות, תגמולים ומגבלות:

חובה -

*Baltes, M. M. & Carstensen, L. L. (1996). The process of successful aging. *Aging and Society*, 16, 397-422.

McGuire, F., Boyd, R. & Tedrick, T. (2009). *Leisure and aging: Ulyssean living in later life*. – **Chapter 7**. Champaign, IL: Sagamore Publishing.

רשות -

*Kleiber, D., McGuire, F. A., Aybar-Damali, B., & Norman, W. (2008). Having more by doing less: The paradox of leisure constraints in later life. *Journal of Leisure Research*, 40, 343-359.

תרומת הפנאי לשלומות:

חובה -

Gibson, H. J. & Singleton, J. (2012). *Leisure and aging: Theory and practice*. – **Chapters 3 + 8**. Champaign, IL: Human Kinetics.

רשות -

Gibson, H. J. & Singleton, J. (2012). *Leisure and aging: Theory and practice*. – Chapters 7 + 9. Champaign, IL: Human Kinetics.

המשכיות ושינוי:

חובה -

- *Atchley, R. (1993). Continuity theory and the evolution of activity in later adulthood. In J. R. Kelly (Ed.), *Activity and aging: Staying involved in later life* (pp. 5-16). Newbury Park, CA: Sage.
- *Katz, S. (2000). Busy bodies: Activity, aging, and the management of everyday life. *Journal of Aging Studies*, 14, 135-152.
- *Nimrod, G. (2016). Innovation theory revisited: Self-preservation innovation versus self-reinvention innovation in later life. *Leisure Sciences*, 38, 389-401

רשות -

- *Janke, M., Davey, A., & Kleiber, D. (2006). Modeling change in older adults' leisure activities. *Leisure Sciences*, 28, 285-303.

מעברי חיים בזקנה:

חובה -

- *Chang, L. C. (2017). Relationships of providing and receiving leisure social support to stress in older adults. *Leisure Studies*, 36, 519-529.
- Kleiber, D.A. (1999). *Leisure experience and human development*. – Chapter 6. Bolder, CO: Westview Press/Basic Books.

רשות -

- *Horgas, A. L., Wilms, H. U., & Baltes, M. M. (1998). Daily life in very old age: Everyday activities as expression of successful living. *The Gerontologist*, 38(5), 556-568.

הזדקנות בעולם דיגיטלי:

חובה -

Saffron Cassaday, (2014). *Cyber-seniors* (documentary). – will be screened in class.

רשות -

- *Nimrod, G. (2017). Older audiences in the digital media environment. *Information, Communication and Society*, 20, 233-249.

פערים דיגיטליים וג'רונטכנולוגיה:

חובה -

- *Mostaghel, R. (2016). Innovation and technology for the elderly: Systematic literature review. *Journal of Business Research*, 69, 4896-4900.
- *Friemel, T. N. (2016). The digital divide has grown old: Determinants of a digital divide among seniors. *New Media & Society*, 18, 313–331.

רשות -

- *Bouma, H., Fozard, J. L., Bouwhuis, D. G., & Taipale V. (2007). Gerontechnology in perspective. *Gerontechnology*, 4(4), 190-216.

שימושים במדיה חדשים בקרב מבוגרים:

חובה -

- *Harrod, M. (2011). 'I have to keep going': Why some older adults are using the Internet for health information. *Ageing International*, 36, 283-294.
- *Xie, B., Huang, M., & Watkins, I. (2013). Technology and retirement life: A systematic review of the literature on older adults and social media. In M. Wang (Ed.), *The Oxford Handbook of Retirement*, pp. 493-508. Oxford, UK: Oxford University Press.

רשות -

- *Lian, J. W., & Yen, D. C. (2014). Online shopping drivers and barriers for older adults: Age and gender differences. *Computers in Human Behavior*, 37, 133-143.

שלומות בסביבת תקשורת משתנה:

חובה -

- *Siriaraya, P., Ang, C. S., & Bobrowicz, A. (2014). Exploring the potential of virtual worlds in engaging older people and supporting healthy aging. *Behaviour & Information Technology*, 33, 283-294.

רשות -

- *Shapira, N., Barak, A., & Gal, I. (2007). Promoting older adults' well-being through internet training and use. *Aging & Mental Health*, 11, 477–484.